

Situació d'aprenentatge¹

Títol	Restriccions d'aigua?
Curs (nivell educatiu)	5è i 6è de l'educació primària
Àrees	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural / Matemàtiques / Llengua Catalana i Literatura

¹ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assolirà les competències. [Annex 5. Aprenentatge basat en situacions](#). Són propostes pedagògiques orientades al desenvolupament de les competències.

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?² Quin repte planteja?³

Context :

S'acaba d'anunciar la fase de prealerta per sequera, diferents mitjans se'n fan ressò. Portem a l'aula un conjunt de notícies per tal de visualitzar-les i fer-ne un petit debat: [3Cat](#), [324](#), [betevé](#), [El Periódico](#), [La Vanguardia](#), [Diari de Girona](#), [El Punt Avui](#), [Lleida Diari](#), [El Nacional](#), [VilaWeb](#), [El 9 Nou](#), [Diari Públic](#), [Regió7](#)...

Repte:

El repte que ens plantejem és el d'investigar les possibles relacions de les causes de les restriccions d'aigua amb el canvi climàtic i difondre el resultat de les investigacions al barri, poble o ciutat.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	Àrea
C2 - Plantejar-se preguntes sobre el món, aplicant les diferents formes de raonament i mètodes del pensament científic, per interpretar, respondre i predir els fets i fenòmens del medi natural, social i cultural i per prendre decisions creatives i decidir actuacions ètiques i socialment sostenibles.	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural
C6 - Analitzar críticament les causes i conseqüències de la intervenció humana en l'entorn integrant els vessants social, econòmic, cultural, tecnològic i ambiental definits en els objectius de desenvolupament sostenible, per tal de promoure la capacitat d'afrontar els problemes, aportar solucions i actuar de manera individual i col·laborativa en la seva resolució, posant en pràctica hàbits de vida i de consum responsable i sostenible.	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural
C4 - Utilitzar el pensament computacional descomponent en parts més petites, reconeixent patrons i dissenyant algorismes per solucionar problemes i situacions de la vida quotidiana.	Matemàtiques

² Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

³ Un repte és un desafiament que sorgeix d'una pregunta, un problema, un cas, una polèmica, una recerca, un encàrrec, un projecte, un servei..., situat en un context. Resoldre'l implica mobilitzar sabers i connectar accions a partir de les quals es desenvolupen capacitats personals.

C8 - Desenvolupar destreses socials, participant activament en els equips de treball i reconeixent la diversitat i el valor de les aportacions dels altres, per compartir i construir coneixement matemàtic de manera col·lectiva.	Matemàtiques
C6 - Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació, i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa.	Llengua Catalana i Literatura

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS⁴

Competència ciutadana

CC4. Identificar les relacions sistèmiques entre les accions humanes i l'entorn i iniciar-se en l'adopció d'hàbits de vida sostenibles, per contribuir a la conservació de la biodiversitat des d'una perspectiva tant local com global.

Competència digital

CD2. Crear, integrar i reelaborar continguts digitals en diferents formats (text, taula, imatge, àudio, vídeo, programa informàtic, etc.) mitjançant l'ús de diferents eines digitals per expressar idees, sentiments i coneixements, respectant la propietat intel·lectual i els drets d'autor dels continguts que es reutilitzen.

---

⁴ Les competències transversals són: competència ciutadana; competència emprenedora; competència personal, social i d'aprendre a aprendre; i competència digital.

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

<p>Objectius d'aprenentatge⁵ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT</p>	<p>Criteris d'avaluació⁶ Com sabem que ho ha après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT</p>
<p>1. Analitzar críticament les causes i conseqüències de la intervenció humana en l'entorn que provoquen la sequera, per prendre'n consciència i actuar responsablement.</p>	<p>1. Identificar les diferents accions humanes que afecten l'entorn i que provoquen la sequera i, en conseqüència, les restriccions d'aigua. 2. Cercar, seleccionar i contrastar informació fiable per detectar les causes de la sequera i les restriccions d'aigua. 3. Posar en pràctica accions individuals d'estalvi d'aigua a casa i a l'escola.</p>
<p>2. Usar el pensament computacional (descomposició d'elements complexos en tasques abordables identificant patrons) per afrontar qüestions relatives a la sequera i les restriccions d'aigua.</p>	<p>4. Identificar patrons i tendències rellevants en l'àmbit de la sequera (falta de pluja, ús d'aigua per part de les centrals hidroelèctriques...) 5. Connectar els patrons detectats per treure'n conclusions i fer prediccions de futur sobre els recursos hídrics.</p>
<p>3. Comunicar els resultats de les investigacions sobre les causes de la sequera, a través d'una conferència, justificant els resultats obtinguts i proposant possibles accions per reduir-ne l'impacte.</p>	<p>6. Adaptar el to, el contingut i el nivell de detall dels resultats obtinguts segons l'audiència. 7. Explicar la manera com s'han obtingut els resultats a través de gràfics, taules o altres elements visuals. 8. Enumerar les accions que contribueixen a reduir les causes associades a la sequera, com l'escalfament global i el canvi climàtic.</p>

⁵ Les competències específiques estan formulades de manera general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

⁶ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	Àrea
1	<p>Cultura científica</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Iniciació a l'activitat científica</i> <p>- Selecció de tècniques d'indagació (observacions, identificació i classificació, formulació de preguntes i prediccions, planificació i realització d'experiments i recerques, cerca de patrons, creació de models, cerca d'informació i de dades, experiments amb control de variables, comunicació dels resultats...) adequades a les necessitats de la recerca.</p>	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural
2	<p>- Construcció i ús del vocabulari científic relacionat amb les diferents investigacions i temàtiques estudiades.</p>	
3	<p>Tecnologia i digitalització</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge</i> <p>- Selecció i utilització de dispositius i de recursos digitals d'acord amb les necessitats del context educatiu.</p>	
4	<p>- Aplicació d'estratègies avançades per a la planificació i la cerca d'informació (processos de millora de cerca, operadors lògics...) fent valoració, discriminació, selecció i organització de les informacions més segures, eficients i respectuoses amb la propietat intel·lectual.</p>	
5	<p>Societats i territoris</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Reptes del món actual</i> <p>- Anàlisi de la Terra com a sistema, relacionant els elements que la conformen, les interaccions entre aquests i els canvis que provoquen en la vida quotidiana i en l'entorn.</p>	
6	<p>- Coneixement de la diversitat geogràfica de Catalunya. Representació gràfica, visual i cartogràfica a través de mitjans i recursos analògics i digitals usant les tecnologies de la informació geogràfica.</p>	
7	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Consciència ecosocial</i> <p>- Identificació i anàlisi de les causes i conseqüències del canvi climàtic, a escala local i global proposant mesures de mitigació i adaptació.</p>	
8	<p>- Anàlisi de la petjada hídrica a Catalunya i interpretació de les interrelacions entre les persones,</p>	

	l'economia i la natura amb criteri d'ecodependència.		
10	<p>Sentit numèric</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Quantitat</i> <p>- Utilització de fraccions, percentatges i decimals per expressar quantitats en contextos de la vida quotidiana i elecció de la millor representació per a cada situació o problema.</p>	Matemàtiques	
11	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Sentit de les operacions</i> <p>- Domini de les estratègies de resolució d'operacions aritmètiques, simples o combinades i de les propietats, amb nombres naturals i decimals (fins a les mil·lèsimes), amb flexibilitat i sentit mentalment, de forma escrita o amb calculadora en situacions contextualitzades.</p>		
12	<p>Sentit algebraic</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Model matemàtic</i> <p>- Modelització de problemes de la vida quotidiana usant representacions matemàtiques.</p>		
13	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Pensament computacional</i> <p>- Aplicació d'estratègies quan s'interpreten, modifiquen o creen algorismes de programació per blocs que incorporen diferenciació entre processos seqüencials i paral·lels, comprensió de les instruccions de bucle i condicionals, comprensió de la gestió de dades amb variables i l'ús d'operadors lògics i d'esdeveniments.</p>		
14	<p>Sentit estocàstic</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Inferència: recollir dades per resoldre preguntes</i> <p>- Reconeixement i formulació de preguntes en situacions properes que es resolen recollint dades.</p>		
15	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Distribució: criteris per organitzar les dades</i> <p>- Representació de dades amb eines digitals, entre d'altres.</p>		
16	<p>- Descripció, interpretació i anàlisi crítica de conjunts de dades i gràfics estadístics de la vida quotidiana.</p>		
17	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Predictibilitat i incertesa: atzar i probabilitat</i> <p>- Descripció de successos i discussió del seu grau de probabilitat.</p>		
18	<p>Alfabetització informacional</p> <p>- Aplicació d'estratègies bàsiques per a la recerca guiada d'informació senzilla en fonts</p>		Llengua Catalana i Literatura

19	documentals variades i amb diferents suports i formats, reconeixent l'autoria. - Aplicació d'estratègies bàsiques per comparar informació de diferents fonts, reelaborar-la i comunicar-la en situacions properes i amb acompanyament.	
----	---	--

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem? Etc.

El desenvolupament d'aquesta SA se centrarà principalment a l'aula, on es duran a terme la major part de les tasques, i l'espai proporcionat per l'entitat (centre cívic, casal de barri, sala de l'ajuntament, teatre...), on tindrà lloc la comunicació del resultat.

A l'aula, farem diferents agrupaments segons les tasques. Començarem les tasques inicials treballant en gran grup, generant debat, i després passarem a tasques de desenvolupament i d'estructuració que durem a terme en petits grups, fent servir la metodologia de l'aprenentatge cooperatiu, per tornar al final a les d'aplicació treballant tant en gran com en petit grup.

Pel que fa a l'avaluació final, que inclou l'autoavaluació i la coavaluació, demanarem a l'alumnat que reflexioni individualment sobre el procés seguit i els aprenentatges assolits.

Per dur a terme aquesta situació d'aprenentatge, caldrà disposar d'una aula amb un projector per a la sessió inicial i les presentacions en grup. També requerirem ordinadors portàtils per als grups cooperatius, amb l'objectiu de buscar informació i recopilar dades.

Per abordar el repte plantejat, aquesta situació d'aprenentatge seguirà la metodologia del treball per projectes. La integració de tres diferents àrees i la consideració dels indicadors de les competències transversals ens permeten parlar d'un projecte globalitzador.

El paper del docent en aquest cas consistirà a motivar, acompanyar, facilitar, orientar i assistir l'alumnat en els moments en què ho necessitin. Ha de permetre que s'organitzin, facin les seves investigacions, treguin conclusions i, per tant, liderin el seu propi aprenentatge.

Amb aquest model metodològic, és crucial establir múltiples moments de regulació al llarg de tot el procés per proporcionar una retroalimentació efectiva que permeti a l'alumnat millorar i prendre consciència del seu aprenentatge. Les converses són especialment importants al començament i al final de les sessions per ajudar a aquesta regulació.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	<p>Presentem la notícia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arribem a l'aula i comentem amb l'alumnat si han sentit la notícia sobre la prealerta per sequera i les noves restriccions que afectaran les llars, les indústries i l'agricultura. - Passem les notícies en format vídeo, per tal que tot l'alumnat se situï en el context abans d'avançar: 3cat, 324, betevé. - Un cop visionat el vídeo i després d'haver mantingut un petit debat sobre què acabem de veure, ens repartim en grups per poder treballar la notícia que apareix a diferents mitjans. Volem veure quin tractament es fa de la notícia, quines parts són comunes en totes les publicacions i quines marquen la diferència. Partim de premsa en diferents formats: El Periódico, La Vanguardia, Diari de Girona, El Punt Avui, Lleida Diari, El Nacional, VilaWeb, El 9 Nou, Diari Públic, Regió7. Cada grup ha de mirar tres publicacions diferents, procurant que n'hi hagi un d'àmbit general, com a mínim, un d'àmbit local i un de digital. Un cop acabada la lectura, posem en comú tota la informació extreta que ens sembla rellevant i l'anem situant en un paper d'embalar per poder-la visualitzar de manera ràpida. - Ens comencem a fixar, no en els efectes que tindrà en el nostre dia a dia, sinó en quines han estat les causes que han generat la sequera i la manca d'aigua. Comencem a pensar en quins elements hem de centrar la mirada per poder entendre la situació actual i la necessitat de prendre mesures excepcionals en el consum d'aigua. - En aquest cas apareixen tres grans blocs:<ul style="list-style-type: none"> - El clima - Els recursos hídrics - Els usos de l'aigua - Ens plantegem investigar les possibles relacions de les causes de les restriccions d'aigua amb el canvi climàtic i difondre el resultat de les investigacions al barri, poble o ciutat.

Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	Passem un KPSI <ul style="list-style-type: none"> - Dels tres blocs de coneixements plantejats, passem un KPSI a l'alumnat que recuperarem en acabar per visualitzar la nostra evolució com a aprenents, i que permetrà fer-nos conscients del propi procés d'aprenentatge.
	D'on ve l'aigua que consumim? <ul style="list-style-type: none"> - Per grups, comencem a treballar al voltant de la idea de la procedència de l'aigua d'ús de boca. Com es genera? La podem emmagatzemar? Amb quins sistemes? Per què no n'hi ha? - Adreçem la cerca a pàgines oficials que esdevenen fonts fiables d'informació. En aquest cas, ens adreçem a: ICGC (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya), el Visor de l'aigua, el Visor de la sequera (gencat)... - Veiem que en la majoria dels casos els recursos hídrics que utilitzem per abastir-nos d'aigua depenen dels cursos d'aigua naturals i que, per tant, depenen de les precipitacions atmosfèriques per assegurar-ne el subministrament.
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	Com gastem l'aigua? <ul style="list-style-type: none"> - De nou, per grups, comencem a treballar al voltant d'aquestes qüestions: quins usos donem a l'aigua de la qual disposem? En quines proporcions? Creus que és justa la correspondència en els consums? Es podria aconseguir un estalvi? - En aquest cas ens adreçem a: Usos de l'aigua (ACA), Usos de l'aigua (Instituto Nacional de Estadística, INE), Usos de l'aigua: Industrial, domèstic i agrícola (UPC), Guia d'Aigua de Catalunya... - Podem veure que una gran quantitat de recursos van destinats a l'agricultura, i un altre gran paquet a la indústria, de manera que l'aigua de consum domèstic és el que menys consumeix. Aquestes dades ens han de fer pensar que si en algun moment volem reduir el consum d'aigua, el més eficient seria buscar alternatives al rec tradicional i potser també als usos industrials de l'aigua, tot i no perdre de vista la nostra petjada hídrica.

<p>Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i></p>	<p>Quin paper hi té el clima?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Un cop tenim una idea d'on ve l'aigua que consumim i quins usos se li dona, és el moment de veure com les variacions climàtiques ens poden fer anar de corcoll, amb períodes de secada cada cop més freqüents i amb precipitacions cada cop més esporàdiques i que es donen en formes diferents (plou més al litoral, amb grans temporals, cauen molts litres en poc temps, no s'aprofita l'aigua, els registres anuals de pluja baixen...). Per grups, tornem a buscar indicadors que ens permetin entendre que està passant: el Portal de la sequera (gencat), el Visor de la sequera (gencat), Estacions meteorològiques (meteocat), Sèries climàtiques des de 1950 (meteocat), l'Agència Estatal de Meteorologia (AEMET), l'UII del temps (ICGC) i el Visor de l'evolució de la costa (ICGC). - Un cop constatem que el clima està canviant, i que per tant es donen episodis nous de sequera que no ens havíem trobat anteriorment, associats a altres fenòmens que també alteren la vida de les persones, mirem quines informacions tenim sobre el canvi climàtic a casa nostra: Canvi climàtic (gencat), Canvi climàtic i evolució futura del clima (meteocat), Històric de mapes de l'índex de precipitació estàndard (IPE) i Cambio climático en España, un desafío para todos.
<p>Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i></p>	<p>Posem en comú i validem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els grups posen en comú les dades recopilades com a part del seu treball de recerca. Presenten les seves dades discutint els mètodes utilitzats per recollir i analitzar les dades. - Es comparen les dades obtingudes pels diferents grups i es validen les que s'han identificat com a més fiables. - Aquesta activitat fomenta la comprensió compartida dels processos de recerca i promou les habilitats de presentació tècnica entre l'alumnat.
<p>Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i></p>	<p>Compartim el resultat de les observacions i en traiem conclusions</p> <ul style="list-style-type: none"> - Un cop definides les dades de referència i les informacions escollides que ens informen del que està passant, com a grup, decidim quin és el relat del qual ens volem apropiari. Què és allò que volem comunicar? Què creiem que és més rellevant? Quines són les qüestions que més ens preocupen? On podem incidir? En quines coses podem demanar la col·laboració dels nostres veïns i veïnes per començar a promoure canvis?...

<p>Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i></p>	<p>Comuniquem els resultats i plantegem solucions</p> <ul style="list-style-type: none"> - En l'activitat anterior hem decidit quines són les informacions més valuoses que ens permeten fer una narració del que està passant. Volem informar, però també volem conscienciar de la necessitat de canviar hàbits dels nostres conciutadans més propers, i per això hem d'informar del que hem descobert generant un relat que ens permeti realitzar les dues propostes. - Demanem, utilitzant els canals formals (al barri, districte, Ajuntament... segons quin sigui el cas), un espai per poder dur a terme la nostra comunicació. - Generem una presentació coherent que inclogui una introducció, metodologia, resultats i conclusions. Justifiquem els resultats obtinguts mitjançant explicacions detallades i relacions de causalitat, que recullin mapes i altres recursos visuals per il·lustrar les conclusions de la recerca, assegurant-nos que les representacions visuals siguin clares i rellevants per a l'audiència. - Pensem a deixar un espai final per poder respondre preguntes i resoldre dubtes o perquè l'audiència pugui fer comentaris. - Abans de fer la conferència, duem a terme una simulació davant d'altres alumnes i mestres, per poder rebre un <i>feedback</i> i corregir tot allò que calgui. - Duem a terme la conferència davant la comunitat. - Distribuïm un tiquet de sortida després de la conferència per obtenir un <i>feedback</i> de l'audiència.
<p>Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i></p>	<p>Fem una metareflexió sobre el procés seguit en el projecte de recerca</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identifiquem com hem desgranat el problema en diferents apartats que hem hagut d'anar resolent per donar resposta al repte plantejat:<ul style="list-style-type: none"> - Descompondre el problema en apartats més petits: d'on prové l'aigua, quins usos donem a l'aigua i què hi té a veure el clima? - Descobrir patrons que es van repetint i que ens permeten fer afirmacions i prediccions: canvis en les precipitacions, episodis de sequera més freqüents... - Presentar una abstracció de la informació rellevant...

<p>Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i></p>	<p>Quins aprenentatges hem fet?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pensem, primer individualment i després en gran grup, quins són els aprenentatges valuosos hem fet i que ens enduem en acabar aquesta feina de recerca i divulgació.<ul style="list-style-type: none"> - Recollim els sabers valuosos que hem incorporat. - Parlem també de quines habilitats hem desenvolupat, tant per poder dur a terme la recerca com per comunicar els resultats. - Recollim els canvis d'hàbits que creiem que hem fet, o que ens hem proposat de fer, en el nostre dia a dia. - Tornem a passar el KPSI per poder-nos regular.
<p>Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i></p>	<p>Coavaluem el treball cooperatiu</p> <p>- Fem una coavaluació dels aspectes individuals i grupals relacionats amb el treball en grups cooperatius. L'alumnat participa en l'avaluació mútua per avaluar les contribucions i l'eficàcia dels membres de l'equip. Cada alumne té l'oportunitat de proporcionar retroalimentació constructiva als seus companys i companyes sobre la seva col·laboració i aportació al projecte conjunt. Aquesta pràctica fomenta la reflexió individual i millora la consciència del treball en equip, cosa que contribueix a un aprenentatge més efectiu i a una dinàmica grupal millor. Vegeu l'exemple del web Tresor de Recursos.</p>

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN [ELS VECTORS](#)⁷ EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

En aquesta situació d'aprenentatge s'aborden de manera integral els tres vectors del currículum següents: [ciutadania democràtica i consciència global](#), [aprenentatges competencials](#) i [universalitat](#).

Pel que fa als aprenentatges competencials, la situació planteja un enfocament d'aprenentatge amb sentit, amb una perspectiva de llarga durada. Partint d'una realitat local, es busca comprendre'n els impactes a escala global, exigint que l'alumnat adquireixi coneixements essencials per desenvolupar habilitats rellevants. Planificar, argumentar, avaluar i cooperar són accions que requereixen una base sòlida de continguts de diverses àrees de coneixement.

⁷ 1. Aprenentatges competencials. 2. Perspectiva de gènere. 3. Universalitat del currículum. 4. Qualitat de l'educació de les llengües. 5. Benestar emocional. 6. Ciutadania democràtica i consciència global.

Pel que fa a la ciutadania democràtica i consciència global, es reconeix que els estudiants són individus amb curiositat innata i compromís amb la construcció d'un futur millor. Aquest enfocament implica un profund respecte per les persones i l'entorn, amb la voluntat de contribuir al benestar col·lectiu. La situació d'aprenentatge destaca la importància de qüestionar la realitat i actuar de manera crítica i sostenible per aconseguir un impacte positiu a escala global.

I finalment, la universalitat de la situació d'aprenentatge es manifesta mitjançant la connexió amb una realitat pròxima a l'alumnat, que n'assegura la motivació i el compromís. Amb una estructura flexible que promou diverses formes de comunicació i expressió, es facilita la participació i l'aplicació de les habilitats individuals de cada alumne. Aquest enfocament inclusiu garanteix que tots els aprenents puguin col·laborar amb èxit per assolir els objectius marcats i reflexionar sobre les seves pròpies pràctiques de consum.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS⁸

1. Treball cooperatiu en petit grup.
2. Treball competencial sobre fets significatius per a l'alumnat.
3. Entorn flexible on tothom hi té cabuda.
4. Múltiples maneres per a la representació.
5. Organització flexible de l'aula (dividir el gran grup en dos, codocència...).
6. Aprenentatge entre iguals.
7. Utilització de suports digitals.
8. Introducció de formes flexibles de treball.

---

⁸ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tot l'alumnat. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar a alumnes i docents estratègies per minimitzar les barreres d'accés a l'aprenentatge i a la participació que es troben a l'entorn, i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS⁹ O INTENSIVS¹⁰

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

---

⁹ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

¹⁰ Les mesures i els suports intensius són específics per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de manera extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.